

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2010 m. kovo 18 d.*

Byloje C-419/08 P

dėl 2008 m. rugsėjo 23 d. pagal Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Trubowest Handel GmbH, įsteigta Kelne (Vokietija), atstovaujama *dikigori* K. Adamantopoulos ir E. Petritsi,

Viktor Makarov, gyvenantis Kelne, atstovaujamas *dikigori* K. Adamantopoulos ir E. Petritsi,

apeliantai,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

Europos Sąjungos Tarybai, atstovaujamai J.-P. Hix, padedamo advokatų G. Berrisch ir G. Wolf,

* Proceso kalba: anglų.

Europos Komisijai, atstovaujamai N. Khan ir H. van Vliet,

atsakovėms pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kuri sudaro trečiosios kolegijos pirmininkas K. Lenaerts, einantis ketvirtosios kolegijos pirmininko pareigas, teisėjai R. Silva de Lapuerta, E. Juhász, G. Arestis (pranešėjas) ir J. Malenovský,

generalinis advokatas P. Mengozzi,
posėdžio sekretorė C. Strömholm, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2009 m. rugsėjo 16 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2009 m. spalio 29 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Apeliaciniu skundu *Trubowest Handel GmbH* (toliau – *Trubowest*) ir V. Makarov prašo panaikinti 2008 m. liepos 9 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Trubowest Handel ir Makarov prieš Tarybą ir Komisiją* (T-429/04, toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo šis teismas atmetė pagal EB 288 straipsnį pateiktą prašymą atlyginti žalą, patirtą priėmus 1997 m. lapkričio 17 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2320/97, nustatantį galutinį antidempingo muitą besiūlių vamzdžių ir vamzdelių iš geležies arba nelegiruotojo plieno importui, kurio kilmės šalys yra Vengrija, Lenkija, Rusija, Čekijos Respublika, Rumunija ir Slovakijos Respublika, panaikinantį Reglamentą (EEB) Nr. 1189/93, ir nutraukiantį procesinius veiksmus dėl tokio importo, kurio kilmės šalis yra Kroatijos Respublika (OL L 322, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 26 t., p. 329, toliau – galutinis reglamentas).

Teisinis pagrindas

- 2 Pagrindinis Bendrijos teisės aktas muitų srityje yra 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2913/92, nustatantis Bendrijos muitinės kodeksą (OL L 302, 1992, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 4 t., p. 307, toliau – BMK). Jo 236 straipsnyje numatyta:

„1. Importo arba eksporto muitai grąžinami nustačius, kad tada, kai jie buvo sumokėti, tokių muitų suma nebuvo teisiškai privaloma sumokėti arba kad ši suma buvo įtraukta į apskaitą nesivadovaujant 220 straipsnio 2 dalimi.

Importo arba eksporto muitus atsisakoma išieškoti nustačius, kad tada, kai jie buvo įtraukti į apskaitą, tokių muitų suma nebuvo teisiškai privaloma sumokėti arba kad ši suma buvo įtraukta į apskaitą nesivadovaujant 220 straipsnio 2 dalimi.

Muitai negrąžinami ir neatsisakoma jų išieškoti, jeigu įvykių, dėl kurių buvo sumokėta arba įtraukta į apskaitą teisiškai neprivaloma sumokėti pinigų suma, priežastis buvo tyčiniai suinteresuoto asmens veiksmai.

2. Importo arba eksporto muitai grąžinami arba atsisakoma juos išieškoti, jeigu per trejus metus nuo skolininko informavimo apie tokių muitų sumą dienos atitinkamai muitinės įstaigai pateikiamas prašymas.

Šis laikotarpis pratęsiamas, jeigu suinteresuotas asmuo pateikia įrodymus, kad pateikti tokį prašymą per nustatytą laikotarpį jam sukliudė ypatingos aplinkybės arba *force majeure*.

Jeigu muitinė per šį laikotarpį pati nustato, kad susidarė kuri nors iš 1 dalies pirmojoje ar antrojoje pastraipose aprašytų padėčių, ji grąžina arba atsisako išieškoti muitą savo iniciatyva.“

- 3 Nuostatos, reglamentuojančios Europos bendrijos taikomas antidempingo priemones, įtvirtintos 1995 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 384/96 dėl apsaugos nuo importo dempingo kaina iš Europos bendrijos narėmis nesančių valstybių (OL L 56, 1996, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 10 t., p. 45, toliau – pagrindinis reglamentas).

Ginčo aplinkybės

4 Pirmosios instancijos teismas faktines bylos aplinkybes skundžiamo sprendimo 1–21 punktuose išdėstė taip:

1. 1994 m. lapkričio 25 d. neskelbtu sprendimu (byla IV/35.304), priimtu, be kita ko, 1962 m. vasario 6 d. Tarybos reglamento Nr. 17, Pirmojo reglamento, įgyvendinančio Sutarties (81) ir (82) straipsnius (OL L 13, 1962, p. 204; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 3), 14 straipsnio 3 dalies pagrindu, Komisija nusprendė pradėti tyrimą dėl galimų antikonkurencinių veiksmų, susijusių su anglinio plieno vamzdžiais, galinčių pažeisti [1992 m. gegužės 2 d.] Europos ekonominės erdvės susitarimo [(OL L 1, 1994, p. 3)] 53 straipsnį bei EB 81 straipsnį.
2. Po šio tyrimo 1999 m. sausio 20 d. Komisija nusprendė pradėti administracinę procedūrą byloje IV/E-1/35.860-B – Besiūliai plieno vamzdžiai ir, ją užbaigusi, 1999 m. gruodžio 8 d. priėmė Sprendimą 2003/382/EB dėl (EB) 81 straipsnio taikymo (byla IV/E-1/35.860-B – Besiūliai plieno vamzdžiai) (OL L 140, 2003, p. 1, toliau – sprendimas dėl kartelio).
3. Pagal sprendimo dėl kartelio 1 straipsnio 1 dalį aštuonios įmonės, kurioms šis sprendimas skirtas, „pažeidė [EB] 81 straipsnio 1 dalies nuostatas, dalyvaudamos <...> susitarime, be kita ko, numatančiame besiūlių sriegiuotų standartinių [*Oil Country Tubular Goods*] vamzdžių ir [„projektinių“ transportavimo vamzdžių] atitinkamų nacionalinių rinkų apsaugą“. Sprendimo dėl kartelio 1 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad *Mannesmannröhren-Werke AG*, *Vallourec SA*, *Dalmine SpA*, *Sumitomo Metal Industries Ltd*, *Nippon Steel Corp.*, *Kawasaki Steel Corp.* ir *NKK Corp.* pažeidime dalyvavo nuo 1990 iki 1995 metų. Kiek tai susiję su *British Steel Ltd*, pažymima, kad pažeidimas truko nuo 1990 m. iki 1994 m. vasario mėnesio.

Tuo remiantis šioms įmonėms buvo skirtos baudos, kurios atsižvelgiant į konkretų atvejį buvo nuo 8,1 iki 13,5 milijonų eurų.

4. Apie sprendimą dėl kartelio buvo pranešta 1999 m. gruodžio 8 d. Komisijos pranešimu spaudai IP/99/957, o 2003 m. birželio 6 d. jis buvo paskelbtas *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.
5. 2004 m. liepos 8 d. Sprendimu *JFE Engineering ir kt. prieš Komisiją* (T-67/00, T-68/00, T-71/00 ir T-78/00, Rink. p. II-2501) Pirmosios instancijos teismas, pirma, panaikino sprendimo dėl kartelio 1 straipsnio 2 dalį, nes Komisija klaidingai konstatavo, kad keturios šiame straipsnyje paminėtos įmonės dalyvavo kartelyje iki 1991 m. sausio 1 d. ir po 1994 m. birželio 30 d., ir, antra, sumažino Komisijos šioms įmonėms skirtą baudą.
6. Be to, 1996 m. liepos 19 d. gavusi Europos Sąjungos besiūlių plieno vamzdžių pramonės gynybos komiteto skundą Komisija, taikydama <...> Reglamentą <...> Nr. 384/96 <...>, iš dalies pakeistą 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2331/96 (OL L 317, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 10 t., p. 76), 1996 m. rugpjūčio 31 d. paskelbė pradėjusi antidempingo procedūrą dėl besiūlių vamzdžių ir vamzdelių iš geležies arba nelegiruotojo plieno importo, kurio kilmės šalys yra Rusija, Čekijos Respublika, Rumunija ir Slovakijos Respublika (OL C 253, p. 26).
7. 1997 m. gegužės 29 d. Komisija priėmė Reglamentą (EB) Nr. 981/97, nustatantį laikinąjį antidempingo muitą tam tikrų besiūlių vamzdžių ir vamzdelių iš geležies arba nelegiruotojo plieno importui, kurio kilmės šalys yra Rusija, Čekijos Respublika, Rumunija ir Slovakijos Respublika (OL L 141, p. 36).

8. 1997 m. lapkričio 17 d. Taryba priėmė [galutinį] reglamentą.
9. 2004 m. liepos 16 d. Taryba priėmė Reglamentą (EB) Nr. 1322/2004, iš dalies keičiantį galutinį reglamentą (OL L 246, p. 10). Pagal šio reglamento 1 straipsnį galutinis reglamentas papildomas 8 straipsniu, pagal kurį galutinio reglamento 1 straipsnis, kuriuo nustatomi antidempingo muitai jame nurodytam importui, nebetaikomas nuo 2004 metų liepos mėn. 21 dienos.
10. *Trubowest* <...> yra Vokietijos bendrovė, į Bendriją importuojanti besiūlius vamzdžius ir vamzdelius, kurių kilmės šalis Rusija. *Trubowest*, kuriai nuo 1997 m. vadovauja <...> V. Makarov, minėtų prekių importą pradėjo 1999 m. sausio mėnesį, o šią veiklą nutraukė 1999 metais. <...>
11. Be to, nuo 1992 m. V. Makarov taip pat vadovavo bendrovei *Truboimpex Handel GmbH* (toliau – *Truboimpex*), kuri nuo 1996 m. vykdė, įskaitant savo vardu, besiūlių vamzdžių ir vamzdelių, kurių kilmės šalis Rusija, importo į Bendriją komercinę veiklą.
12. 1999 m. spalio 15 d. *Amtsgericht Klevė* (Klėvės apylinkės teismas, Vokietija) išdavė, be kita ko, V. Makarov arešto orderį, pagrįstą „dideliais įtarimais, kad 1997–1999 m. Kelno ir Emericho mokesčių institucijoms jis pateikė netikslus ir neišsamius duomenis, susijusius su svarbiomis mokestinėmis aplinkybėmis, nurodant, kad jis padarė 36 atskirus pažeidimus, ir tuo, kad taip jis sumažino mokesčius, siekdamas [sau] ar kitiems asmenims gauti nepateisinamą mokestinę naudą, o tai labai padėjo sumažinti importo muitą“. Be to, minėtame arešto orderyje pažymėta, kad „taip apie [*Truboimpex* ir *Trubowest* importuotus vamzdžius

ir vamzdelius, kurių kilmės šalis Rusija], buvo pateiktos suklastotos deklaracijos, siekiant išvengti [galutinio reglamento] taikymo“.

13. Pagal šį arešto orderį V. Makarov nuo 1999 m. spalio 27 d. iki lapkričio 12 d. buvo suimtas. Po paleidimo V. Makarov buvo taikomos judėjimo laisvę ribojančios priemonės, pagal kurias iki 2000 m. sausio 31 d. jis privalėjo, be kita ko, tris kartus per savaitę atvykti į kompetentingą policijos įstaigą ir negalėjo išvykti į užsienį be išankstinio leidimo (toliau – laisvę ribojančios priemonės).

14. 1999 m. spalio 27 d. *Hauptzollamt Emmerich* (centrinė Emericho muitinė, Vokietija), kuri vėliau tapo *Hauptzollamt Duisburg* (centrinė Duisburgo muitinė, Vokietija), įteikė apeliantams pranešimus dėl muitų išieškojimo *a posteriori*, siekdama, kad būtų sumokėti antidempingo muitai, susiję su *Truboimpex* ir *Trubowest* 1997 m. gruodžio mėnesį – 1999 m. spalio mėnesį importuotomis prekėmis. Iš esmės Vokietijos muitinės institucijos manė, kad apeliantų importuotos prekės klaidingai nebuvo priskirtos besiūlių vamzdžių ir vamzdelių, kuriems taikomas galutinis reglamentas, Bendrijos nomenklatūros kodams. Šiomis aplinkybėmis buvo areštuotos *Trubowest* ir V. Makarov banko sąskaitos.

15. Vokietijos muitinės institucijų teigimu, *Truboimpex* ir *Trubowest* buvo skolingos atitinkamai 1 575 181,86 euro ir 729 538,78 euro arba iš viso šios dvi bendrovės buvo skolingos 2 304 720,64 euro nesumokėtų antidempingo muitų. Be to, V. Makarov, kaip *Truboimpex* ir *Trubowest* vadovas, buvo pripažintas atsakingu už visų sumų, kurias buvo skolingos šios dvi bendrovės, sumokėjimą.

16. 1999 m. lapkričio 16 ir 17 d. apeliantai, remdamiesi [BMK] 243 straipsniu ir taikytina nacionaline teise, pateikė skundą *Hauptzollamt Emmerich* dėl *Trubowest* ir V. Makarov skirtų pranešimų, susijusių su antidempingo muitų išieškojimu *a posteriori*. 2000 m. gruodžio 15 d. apeliantai pateikė ieškinį *Finanzgericht Düsseldorf* (Duiseldorfo finansų teismas, Vokietija) prašydami sustabdyti nedelsiant vykdytinų pranešimų dėl išieškojimo vykdymą. 2001 m. spalio 30 d. *Finanzgericht Düsseldorf* atmetė apelianų prašymą. 2003 m. rugpjūčio 29 d. apeliantai pateikė reikalavimus *Hauptzollamt Duisburg* iš esmės teigdami, jog muitinės institucijos klaidingai manė, kad apelianų importuotos prekės patenka į galutinio reglamentavimo taikymo sritį.
17. 2000 m. birželio 19 d. *Staatsanwaltschaft Kleve* (Klėvės prokuratūra) priėmė kaltinamąjį aktą (*Anklageschrift*) V. Makarov atžvilgiu, remdamasi suklasotomis muitų deklaracijomis apie *Trubowest* ir *Truboimpex* importuotas prekes. Šiame kaltinamajame akte *Staatsanwaltschaft Kleve* iš esmės laikėsi nuomonės, kad iš viso buvo nesumokėta 4376250,25 Vokietijos markių, t. y. 2237541,22 euro, suma, kurią sudarė muitai, nesumokėti už *Trubowest* ir *Truboimpex* importuotas prekes.
18. 2002 m. lapkričio 14 d. *Landgericht Kleve* (Klėvės apygardos teismas) V. Makarovui iškeltos baudžiamosios bylos nagrinėjimą sustabdė, kol pasibaigs jo atžvilgiu vykdomas mokestinis procesas.
19. 2004 m. gruodžio 15 d. apeliantai su *Hauptzollamt Duisburg* sudarė taikos sutartį, kuria buvo nutrauktas jų ginčas su Vokietijos muitinės institucijomis.

20. Šioje sutartyje, be kita ko, numatyta:

„Preamble

<...>

Šia sutartimi šalys ketina galutinai išspręsti tarp jų kilusį ginčą dėl ginčijamo apmokestinimo teisėtumo. Šalys pripažįsta, kad šiuo bendru dokumentu nėra išsprendžiamas tarp jų kilęs ginčas dėl to, kokiems plieno vamzdžiams yra taikomi antidempingo muitai.

<...>

Atsižvelgdamos į tai, kas išdėstyta, šalys sutaria:

1. Pranešimus dėl apmokestinimo ir pareiškimus dėl atsakomybės <...> susijusius su 2304734,45 euro dydžio antidempingo muitais, patenkins [be kita ko, apeliančiai] iš viso sumokėdami 460 000 eurų. Šalys sutaria, kad iš 435 125,21 euro sumos, kurią iki šios dienos yra gavusi *Hauptzollamt Duisburg*, tik 343 644,15 euro bus išskaičiuota iš mokėtinos 460 000 eurų sumos.

<...>

3. Pasirašius šį susitarimą, nedelsiant sustabdomos visos *Trubowest* ir [be kita ko, V. Makarov] atžvilgiu vykdomos priemonės.

<...>

5. [Apeliantai] šia sutartimi atsisako teisės reikšti naujus reikalavimus muitinės administracijai, pavyzdžiui, siekdami gauti žalos atlyginimą dėl aplinkybių, kurias šalys bendrai išdėstė šioje sutartyje. Jie taip pat atsisako teisės muitinės administracijai reikšti kitus ieškinius teisme.

Vis dėlto šalys pasilieka teisę reikšti tokio pobūdžio reikalavimus tretiesiems asmenims, visų pirma minėtus ieškinius dėl žalos atlyginimo <...> Komisijai ir Tarybai <...> pagal [EB] 288 straipsnį.“

21. 2005 m. gegužės 2 d. *Landgericht Kleve* priėmė nutartį (*Beschluss*), kuria pagal *Strafprozessordnung-StPO* (Vokietijos baudžiamojo proceso kodeksas) 153a straipsnį buvo nutrauktas nebaigtas baudžiamasis procesas V. Makarov atžvilgiu su sąlyga, kad šis sumokės 18 000 eurų baudą. Minėtoje nutartyje *Landgericht Kleve* teigia atsižvelgęs į tai, kad „[V. Makarov] nurodo, jog jo sutikimas [su baudžiamojo proceso nutraukimu] nereiškia kaltės pripažinimo, bet yra duotas dėl procedūrinių ir ekonominių sumetimų“.

Procesas Pirmosios instancijos teisme ir skundžiamas sprendimas

5 2004 m. spalio 25 d. pagal EB 288 straipsnį apeliantai Tarybai ir Komisijai pareiškė ieškinį dėl žalos atlyginimo, siekdami prisiteisti iš jų šias sumas:

- *Trubowest* – 118 058,46 euro su 8 % metinėmis palūkanomis; šią sumą sudaro *Trubowest* realiai sumokėta pagal įvairius pranešimus dėl antidempingo muitų išieškojimo, kuriuos Vokietijos muitinės institucijos priėmė dėl apeliančių, suma ir *Trubowest* negautas pelnas,
- V. Makarov – 397 916,91 euro su 8 % metinėmis palūkanomis; šią sumą sudaro bendra suma, kurią šis realiai sumokėjo pagal įvairius pranešimus dėl antidempingo muitų išieškojimo (277 939,37 euro), *Trubowest* jam nesumokėtas darbo užmokestis (63 448,54 euro) ir išlaidos advokatams, patirtos apeliančių bylose su Vokietijos muitinės institucijomis (56 529 eurai),
- *Trubowest* – 128 000 eurų negauto pelno su 8 % metinėmis palūkanomis arba, nepatenkinus šio reikalavimo, sumą, kuri turi būti nustatyta šalių susitarimu Pirmosios instancijos teismui priėmus tarpinį sprendimą, ir
- V. Makarov – 150 000 eurų neturtinės žalos su 8 % metinėmis palūkanomis.

- 6 Skundžiamu sprendimu Pirmosios instancijos teismas atmetė visus pagrindus, nurodytus ieškiniui dėl panaikinimo pagrįsti, ir priteisė iš apeliančių Tarybos ir Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas.
- 7 Skundžiamo sprendimo 41–74 ir 77–82 punktuose Pirmosios instancijos teismas kaip nepriimtinas atmetė tam tikrus ieškinyje dėl žalos atlyginimo pateiktus prašymus laikydamasis nuomonės, kad pagal EB 288 straipsnį jis neturi kompetencijos jų nagrinėti. Pirma, kiek tai susiję su prašymais atlyginti žalą, kurią sudaro sumos, apeliančių sumokėtos kaip antidempingo muitai, Pirmosios instancijos teismas manė, kad pagal BMK įtvirtintas procedūras nagrinėti tokius prašymus priklauso išimtinai nacionalinių teismų kompetencijai. Antra, dėl prašymo atlyginti išlaidas advokatams Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad šis prašymas buvo susijęs su apeliančių ir Vokietijos muitinės institucijų ginču, kuris priklauso išimtinai nacionalinių teismų kompetencijai.
- 8 Be to, vertindamas Bendrijos deliktinės atsakomybės atsiradimo sąlygą, susijusią su tuo, ar buvo tiesioginis priežastinis ryšys tarp neteisėtumo, kuriuo kaltinama, ir kitos tariamai patirtos žalos, t. y. *Trubowest* negauto pelno, V. Makarov prarasto darbo užmokesčio ir jo patirtos neturtinės žalos, Pirmosios instancijos teismas laikėsi nuomonės, kad nurodyta žala nebuvo pakankamai tiesiogiai susijusi su neteisėtumu, kuriuo kaltinama.
- 9 Skundžiamo sprendimo 86 punkte Pirmosios instancijos teismas manė, kad pirmiausia reikia išnagrinėti tai, ar apeliančiai įrodė, jog buvo priežastinis ryšys tarp tariamai neteisėtų Tarybos ir Komisijos veiksmų ir nurodytos turtinės ir neturtinės žalos. Skundžiamo sprendimo 98–137 punktuose jis nusprendė, kad nebuvo pakankamai tiesioginio priežastinio ryšio tarp galutiniu reglamentu nustatytų antidempingo muitų ir šios žalos. Šiomis aplinkybėmis Pirmosios instancijos teismas nenagrinėjo, ar galutinis reglamentas yra neteisėtas arba ar apeliančiai iš tikrųjų patyrė nurodytą žalą.

- 10 Konkrečiai kalbant, Pirmosios instancijos teismas nagrinėjo, ar yra pakankamai tiesioginis priežastinis ryšys tarp veiksmų, kuriais kaltinama Taryba ir Komisija, ir nurodytos žalos tiek tuo atveju, jei galutinis reglamentas neapima apeliančių importuotų prekių, tiek priešingu atveju. Šiuo klausimu skundžiamo sprendimo 110 punkte jis nusprendė, kad pirmuoju atveju Bendrijos atsakomybė negali atsirasti, nes atsakomybė už tariamos žalos atsiradimą priskirtina tik Vokietijos muitinės ir baudžiamosioms institucijoms, o ne tariamai neteisėtiems Tarybos ir Komisijos veiksmams. Antruoju atveju skundžiamo sprendimo 116 punkte jis nusprendė, kad lemiamą nagrinėjamos žalos priežastis buvo ta, kad apeliantai neteislingai klasifikavo savo importuotas prekes.
- 11 Galiausiai Pirmosios instancijos teismas atmetė apeliančių prašymą imtis tam tikrų proceso organizavimo priemonių, skundžiamo sprendimo 138–141 punktuose nuspręsdamas, kad nebuvo reikalo nurodyti Komisijai pateikti, pirma, įrodymų apie tai, kad ji dalyvavo derybose, susijusiose su ginču dėl apeliančių importuotų prekių klasifikavimo, kurioms pasibaigus buvo sudaryta apeliančių ir Vokietijos muitinės institucijų taikos sutartis, ir, antra, viso susirašinėjimo su muitinės institucijomis ir Rusijos vyriausybe.

Procesas Teisingumo Teisme ir šalių reikalavimai

- 12 Apeliantai Teisingumo Teismo prašo:

– panaikinti visą skundžiamą sprendimą,

- priimti byloje galutinį sprendimą patenkinant Pirmosios instancijos teismui pateiktą ieškinį dėl žalos atlyginimo ir priteisiant iš Tarybos ir Komisijos pirmojoje instancijoje patirtas bylinėjimosi išlaidas arba, alternatyviai, grąžinti bylą Pirmosios instancijos teismui ir
- priteisti iš Tarybos ir Komisijos apeliaciniame procese patirtas bylinėjimosi išlaidas.

¹³ Taryba Teisingumo Teismo prašo:

- atmesti apeliacinį skundą,
- alternatyviai, grąžinti bylą Pirmosios instancijos teismui,
- nepatenkinus pirma nurodytų reikalavimų, atmesti apeliančių ieškinį dėl žalos atlyginimo ir
- priteisti iš apeliančių bylinėjimosi išlaidas.

¹⁴ Komisija prašo atmesti apeliacinį skundą ir priteisti iš apeliančių bylinėjimosi išlaidas.

Dėl apeliacinio skundo

- 15 Pirmosios instancijos teismas sąlygą, susijusią su tiesioginiu priežastiniu ryšiu tarp neteisėtumo, kuriuo kaltinama, ir apeliančių nurodytos žalos, nagrinėjo tik tiek, kiek tai susiję su prašymais, kuriuos jis laikė priimtinais. Todėl pirmasis pagrindas, susijęs su tuo, kad skundžiamame sprendime nuspręsta dėl minėtos sąlygos, yra susijęs vien su šiais prašymais. Taigi nagrinėjant šį apeliacinį skundą pirmiausia reikia išnagrinėti antrąjį pagrindą, susijusį su tuo, kad skundžiamame sprendime tam tikri kiti prašymai atlyginti žalą buvo pripažinti nepriimtinais.

Dėl antrojo pagrindo

Šalių argumentai

- 16 Antruoju pagrindu, kurį sudaro dvi dalys, apeliančiai visų pirma teigia, kad Pirmosios instancijos teismas pažeidė EB 288 straipsnio antrą pastraipą ir padarė teisės klaidą, kai skundžiamo sprendimo 41–74, 77–82 ir 138–141 punktuose nusprendė neturintis kompetencijos nagrinėti jų prašymų atlyginti žalą, susijusių su sumomis, kurias sudaro sumokėti antidempingo muitai, ir su išlaidomis advokatams, patirtomis apeliančių bylose su Vokietijos muitinės institucijomis, atsižvelgdamas į išimtinės bylos aplinkybes, kurioms būdinga tai, kad sudarius taikos sutartį nebeliko galimybės kelti bylas nacionaliniuose teismuose. Antra, apeliančiai teigia, kad Pirmosios instancijos teismas iškreipė faktines aplinkybes ir įrodymus skundžiamo sprendimo 68 punkte nusprenddamas, jog apeliančiai nepateikė jokių įrodymų, kurie pagrįstų jų tvirtinimus apie tai, kokią įtaką taikos sutarties sudarymui turėjo, pirma, Bendrijos ir Rusijos institucijų vaidmuo ir, antra, Vokietijos institucijų pradėtas baudžiamasis persekiojimas.

- 17 Tarybos ir Komisijos manymu, Pirmosios instancijos teismas teisingai konstatavo, kad antidempingo muitai mokami nacionalinėms muitinės institucijoms ir todėl remiantis nusistovėjusia teismų praktika tik nacionalinių teismų kompetencijai priklauso nurodyti grąžinti muitus, kurie buvo nepagrįstai gauti remiantis Bendrijos nuostatomis, kurios vėliau buvo pripažintos negaliojančiomis. Taigi Bendrijos teismai neturi kompetencijos nurodyti atlikti tokį grąžinimą ar nurodyti atlyginti išlaidas advokatams, patirtas nacionaliniuose procesuose dėl tokių muitų. Be to, apeliančių ir Vokietijos muitinės institucijų sudaryta taikos sutartis nėra pagrindas atsirasti Bendrijos teismų kompetencijai, kurios nebuvo iki minėtos sutarties sudarymo. Šių teismų kompetencija apima tik žalą, kuri viršija tiesiog neteisėtų muitų grąžinimą.
- 18 Taryba taip pat tvirtina, kad šio pagrindo dalys yra nepriimtinos. Pirmojoje dalyje nėra aiškiai išdėstyti teisiniai argumentai, pagrindžiantys teiginį, jog apeliančiai ne laisva valia sudarė taikos sutartį su Vokietijos muitinės institucijomis. Kiek tai susiję su antrąja dalimi, apeliančiai tiksliai nenurodo, kokius įrodymus iškreipė Pirmosios instancijos teismas, ir neparodo, kokios analizės klaidos lėmė šį iškreipimą.
- 19 Komisija taip pat teigia, kad apeliaciniu skundu neginčijamas skundžiamo sprendimo 61–66 punktuose Pirmosios instancijos teismo pateiktos analizės, pagal kurią apeliančiai turi galimybę ginčyti galutinio reglamento teisėtumą nacionaliniuose teismuose tam, kad pagal EB 234 straipsnį būtų galima pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą, o Teisingumo Teismas turėtų galimybę pripažinti šį reglamentą neteisėtu, pagrįstumas. Ji mano, kad tvirtinimas, jog, nepaisant su Vokietijos muitinės institucijomis sudarytos taikos sutarties, apeliančiai „niekad neatsisakė teisės į žalos atlyginimą“ ir sutiko pasirašyti sutartį „nepaneigdami [galutinio] reglamento neteisėtumo“, neatitinka faktinių aplinkybių ir teisės normų. Be to, tariamas institucijų vaidmuo ir

vienam iš apeliančių daromas baudžiamojo persekiojimo spaudimas neturi jokio ryšio su Pirmosios instancijos teismo išvados, kad jis neturi kompetencijos nagrinėti tam tikrus prašymus, pagrįstumu.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 20 Pirmoje antrojo pagrindo dalyje apeliantai visų pirma pažymi, kad du prašymai, dėl kurių Pirmosios instancijos teismas pripažino neturintis kompetencijos, susiję su suma, kurią jie sumokėjo pagal su Vokietijos muitinės institucijomis sudarytą taikos sutartį, nepaisant nurodyto galutinio reglamento neteisėtumo. Net jeigu apeliantai apeliaciniame skunde konkrečiai nenurodo, kad tai yra antidempingo muitai, kuriuos jie sumokėjo minėtoms institucijoms, reikia pažymėti, jog Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 46 punkte konstatavo, kad nagrinėjamas sumas sudaro šiuo tikslu apeliančių atitinkamai sumokėtos sumos, ir minėto sprendimo 47 punkte nusprendė, jog šiuo atžvilgiu jų pateikti prašymai iš tikrųjų yra prašymai sugrąžinti minėtus muitus, kurie buvo tariamai nepagrįstai sumokėti, o apeliantai šiuo apeliaciniu skundu šių išvadų neginčija.
- 21 Be to, apeliantai teigia, kad sudarius minėtą taikos sutartį lieka neišspręstas klausimas dėl didelės žalos, kuri atsirado dėl galutinio reglamento, kuris, jų teigimu, yra neteisėtas ir dėl to atsiranda Bendrijos atsakomybė pagal EB 288 straipsnio antrą pastraipą.
- 22 Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 63 punkte nusprendė, kad apeliančių ir Vokietijos muitinės institucijų sudaryta taikos sutartis negali suteikti jam kompetencijos priimti sprendimo dėl apeliančių prašymų atlyginti žalą, susijusią su sumokėtais antidempingo muitais. Paskui minėto sprendimo 67 punkte jis konstatavo, kad patys apeliantai pripažino savo pradėtuose nacionaliniuose procesuose turėję veiksmingų teisių gynimo priemonių, kurios jiems leido skųsti antidempingo

muitų mokėjimą, remiantis galutinio reglamento neteisėtumu, tačiau jie nutraukė šiuos procesus sudarydami minėtą sutartį.

- 23 Šiuo atžvilgiu visų pirma reikia priminti, kad tik nacionaliniai teismai yra kompetentingi nagrinėti ieškinį dėl sumų, kurias nacionalinė institucija neteisėtai gavo pagal Bendrijos teisės aktą, vėliau pripažintą negaliojančiu, grąžinimo (šiuo klausimu žr. 1989 m. gegužės 30 d. Sprendimo *Roquette frères prieš Komisiją*, 20/88, Rink. p. 1553, 14 punktą; 1992 m. kovo 13 d. Sprendimo *Vreugdenhil prieš Komisiją*, C-282/90, Rink. I-1937, 12 punktą ir 2007 m. rugsėjo 27 d. Sprendimo *Ikea Wholesale*, C-351/04, Rink. p. I-7723, 68 punktą).
- 24 Šiomis aplinkybėmis, kai asmuo mano, kad taikant antidempingo reglamentą, kuris, jo manymu, yra neteisėtas, jam buvo pakenkta, jis turi galimybę kompetentingame nacionaliniame teisme ginčyti reglamento, kurį taikė nacionalinės muitinės institucijos, galiojimą. Tada šis teismas gali ar netgi privalo laikydamasis EB 234 straipsnio sąlygų pateikti Teisingumo Teismui klausimą dėl nagrinėjamo reglamento galiojimo.
- 25 Taip pat reikia priminti, kad nacionalinės valdžios institucijos savo nacionalinėje teisėje turi numatyti akto pripažinimo negaliojančiu pasekmes, o tai reikštų, kad pagal nagrinėjamą reglamentą sumokėti antidempingo muitai nebuvo teisiškai mokėtini BMK 236 straipsnio 1 dalies prasme ir iš principo muitinės institucijos juos turi grąžinti pagal šią nuostatą, jeigu įvykdomos tokiam grąžinimui taikomos sąlygos, įskaitant numatytą šio straipsnio 2 dalyje (žr. minėto Sprendimo *Ikea Wholesale* 67 punktą).
- 26 Tad, nepaisant to, kad šiuo atveju apeliantai ir Vokietijos muitinės institucijos sudarė sutartį, pagal Bendrijos teisę prašymas grąžinti nepagrįstai sumokėtus antidempingo muitus priklauso atitinkamų nacionalinių teismų kompetencijai. Dėl šios sutarties

negali atsirasti Bendrijos teismų kompetencija, kurios nebuvo iki minėtos sutarties sudarymo.

- 27 Antra, šia pagrindo dalimi apeliantai kritikuoja skundžiamą sprendimą dėl to, kad Pirmosios instancijos teismas nusprendė neturįs kompetencijos nagrinėti jų prašymo atlyginti žalą, susijusio su išlaidomis advokatams, patirtomis nacionaliniuose procesuose. Vis dėlto jie nepateikia jokių argumentų, kurie paneigtų, kad minėtos išlaidos nacionalinėje byloje buvo papildomos. Iš teismų praktikos, kurią Pirmosios instancijos teismas teisingai cituoja skundžiamo sprendimo 78 punkte, matyti, kad nacionaliniame procese patirtų išlaidų atlyginimo klausimas, kuris yra papildomas klausimas byloje, dėl kurios buvo pradėtas šis procesas, priklauso išimtinai nacionalinio teismo kompetencijai.
- 28 Taigi reikia konstatuoti, kad Pirmosios instancijos teismas teisėtai pripažino neturįs kompetencijos nagrinėti atitinkamų prašymų ir todėl antrojo pagrindo pirma dalis yra nepagrįsta.
- 29 Šio pagrindo antra dalimi, susijusia su nacionaliniu lygmeniu sudaryta taikos sutartimi dėl ginčo, apeliantai teigia, kad Pirmosios instancijos teismas iškrepė faktines aplinkybes ir įrodymus, kurie jam buvo pateikti, kai skundžiamo sprendimo 68 punkte nusprendė, jog jie nepateikė įrodymų, pagrindžiančių jų teiginius apie tai, kokią įtaką šios sutarties sudarymui turėjo, pirma, Bendrijos ir Rusijos institucijų vaidmuo ir, antra, Vokietijos institucijų pradėtas baudžiamasis persekiojimas. Jie taip pat teigia, kad Pirmosios instancijos teismas padarė klaidą, kai skundžiamo sprendimo 138–141 punktuose atsisakė nurodyti Komisijai pateikti, pirma, įrodymus, kad ji dalyvavo derybose, susijusiose su ginču dėl importuotų prekių klasifikavimo, kurioms pasibaigus buvo sudaryta minėta sutartis, ir, antra, viso susirašinėjimo su muitinės institucijomis ir Rusijos vyriausybe. Šie Bendrijos institucijų veiksmų

įrodymai, apeliančių nuomone, gali būti svarbūs nagrinėjant EB 288 straipsnio antra pastraipą pagrįstą ieškinį.

30 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką iš EB 225 straipsnio ir Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio pirmos pastraipos matyti, jog tik Pirmosios instancijos teismas turi kompetenciją, pirma, konstatuoti faktines aplinkybes, išskyrus atvejus, kai jo konstatuotų aplinkybių neatitiktis tikrovei matyti iš jam pateiktos bylos medžiagos, ir, antra, įvertinti šiuos faktus. Pirmosios instancijos teismui konstatavus ar įvertinus faktines aplinkybes, pagal EB 225 straipsnį Teisingumo Teismas turi kompetenciją patikrinti Pirmosios instancijos teismo pateiktą teisinį šių faktinių aplinkybių ir jais remiantis padarytų teisinių išvadų įvertinimą (žr., be kita ko, 2006 m. balandžio 6 d. Sprendimo *General Motors prieš Komisiją*, C-551/03 P, Rink. p. I-3173, 51 punktą; 2008 m. gegužės 22 d. Sprendimo *Evonik Degussa prieš Komisiją*, C-266/06 P, 72 punktą; 2008 m. gruodžio 18 d. Sprendimo *Coop de France bétail ir viande prieš Komisiją*, C-101/07 P ir C-110/07 P, 58 punktą ir 2009 m. rugsėjo 3 d. Sprendimo *Moser Baer India prieš Tarybą*, C-535/06 P, Rink. p. I-7051, 31 punktą).

31 Vadinas, Teisingumo Teismas neturi kompetencijos nei konstatuoti faktinių aplinkybių, nei iš principo nagrinėti įrodymų, kuriuos Pirmosios instancijos teismas pripažino, kad pagrįstų šias faktines aplinkybes. Jeigu šie įrodymai buvo gauti teisėtai ir buvo paisyta bendrųjų teisės principų ir procesinių normų, taikomų įrodinėjimo pareigai ir įrodymų tyrimui, tik Pirmosios instancijos teismas turi nustatyti jam pateiktų įrodymų vertę. Taigi šis įvertinimas pats savaime, išskyrus šių įrodymų iškreipimo atvejus, nėra teisės klausimas, patenkantis į Teisingumo Teismo priežiūros sritį (žr., be kita ko, minėto Sprendimo *General Motors prieš Komisiją* 52 punktą; minėto Sprendimo *Evonik Degussa prieš Komisiją* 73 punktą; minėto Sprendimo *Coop de France bétail ir viande prieš Komisiją* 59 punktą ir minėto Sprendimo *Moser Baer India prieš Tarybą* 32 punktą).

32 Be to, reikia priminti, kad iškreipimas turi būti akivaizdžiai matomas iš byloje esančių dokumentų, nesant reikalo iš naujo įvertinti faktinių aplinkybių ir įrodymų (žr., be kita ko, minėto Sprendimo *General Motors prieš Komisiją* 54 punktą; minėto Sprendimo

Evonik Degusia prieš Komisiją 74 punktą; minėto Sprendimo *Coop de France bétail ir viande prieš Komisiją* 60 punktą ir minėto Sprendimo *Moser Baer India prieš Tarybą* 33 punktą).

- 33 Šiuo atveju, kiek tai susiję su skundu dėl apeliančių pateiktų įrodymų, susijusių su sąlygomis, kuriomis šalys sudarė nagrinėjamą taikos sutartį, nurodytas faktinių aplinkybių iškreipimas apeliaciniame skunde nėra pakankamai aiškiai įrodytas. Be to, apeliantai neįrodo, jog tai, kad Komisija būtų priversta pateikti prašomus dokumentus, galėtų turėti įtakos teisinėms pasekmėms, dėl kurių Pirmosios instancijos teismas padarė išvadą skundžiamo sprendimo 139 punkte, t. y. kad jis neturi kompetencijos spręsti dėl prašymų atlyginti žalą, susijusių su antidempingo muitais ir išlaidomis advokatams, patirtomis nacionaliniuose procesuose.
- 34 Konstatuotina, kad taip apeliantai siekia, kad būtų iš naujo išnagrinėtas Pirmosios instancijos teismo atliktas faktinių aplinkybių vertinimas, o nagrinėdamas apeliacinį skundą Teisingumo Teismas neturi kompetencijos to padaryti ir todėl šį skundą reikia pripažinti nepriimtinu.
- 35 Darytina išvada, kad visas antrasis pagrindas turi būti atmetas kaip iš dalies nepagrįstas ir iš dalies nepriimtinas.

Dėl pirmojo pagrindo

- 36 Apeliantai teigia, kad Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą aiškindamas ir taikydamas EB 288 straipsnio antrą pastraipą, kiek tai susiję su sąlygomis, kuriomis gali atsirasti deliktinė Bendrijos atsakomybė. Šiuo pagrindu, kurį sudaro dvi dalys,

apeliantai priekaištauja, kad Pirmosios instancijos teismas, pirma, neištyrė neteisėtų veiksmų, dėl kurių gali būti padaryta žala, būtent kad jis neteisėtų veiksmų, kuriais kaltinama, nenagrinėjo teisinio konteksto ir priežastinio ryšio atžvilgiu, ir, antra, nusprendė, kad negalima laikyti, jog buvo pakankamai tiesioginis priežastinis ryšys tarp Bendrijos institucijų veiksmų, kuriais kaltinama, ir įvairios nurodytos žalos.

Dėl pirmos dalies

– Šalių argumentai

³⁷ Apeliantai teigia, kad nagrinėjant priežastinį ryšį tarp neteisėtų veiksmų ir nurodytos žalos abi sąlygos kaip nors turi būti išnagrinėtos prieš nusprendžiant, kad tarp jų nėra tokio pakankamai tiesioginio ryšio arba kad toks ryšys nutrūko. Kitaip tariant, apeliantų manymu, Bendrijos deliktinės atsakomybės srityje, nors tai, kad iš pradžių buvo išnagrinėtas neteisėtumas ar nurodyta žala, nereiškia, kad turi būti nagrinėjamos kitos šios atsakomybės atsiradimo sąlygos, tai, kad iš pradžių buvo išnagrinėtas priežastinis ryšys, reiškia, kad, vienaip ar kitaip turi būti atsižvelgta į kitas dvi sąlygas.

³⁸ Taryba teigia, kad teiginys, jog Pirmosios instancijos teismas turėjo „vienaip ar kitaip <...> atsižvelgti į kitas dvi sąlygas“ ar „išnagrinėti priežastiniam ryšiui ir ypač neteisėtiems veiksams taikomus teisės aktus“, neturi pagrindo. Tai, kad Pirmosios

instancijos teismas analizavo priežastinį ryšį manydamas, kad tariamai neteisėti veiksmai ir nurodyta žala yra nustatytos aplinkybės, yra įprastas metodas. Jis neturi nagrinėti institucijos atsakomybės atsiradimo sąlygų tam tikra tvarka ir jei viena iš trijų sąlygų nėra tenkinama, prašymas atlyginti žalą turi būti atmestas, nenagrinėjant kitų sąlygų.

- ³⁹ Komisijos nuomone, jokia taisyklė nekludė Pirmosios instancijos teismui išnagrinėti sąlygos, susijusios su priežastiniu ryšiu, nenusprendžiant dėl nurodyto galutinio reglamento neteisėtumo. Nors gali būti, kad „priežastinis ryšys neegzistuoja nepriklausomai“, apeliaciniame skunde visiškai neužsimenama apie tai, jog priežastinį ryšį lemia ne, pirma, neteisėti veiksmai ir, antra, patirta žala, bet tik tai, ar dėl veiksmų, kuriais kaltinama, atsirado nurodyta žala.

– Teisingumo Teismo vertinimas

- ⁴⁰ Iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad remiantis EB 288 straipsnio antra pastraipa Bendrijos deliktinės atsakomybės atsiradimas ir teisės į patirtos žalos atlyginimą įgyvendinimas priklauso nuo visų sąlygų, susijusių su veiksmų, kuriais kaltinamos institucijos, neteisėtumu, žalos realumu ir priežastinio ryšio tarp šių veiksmų ir nurodytos žalos buvimu, įvykdymo (žr., be kita ko, 1982 m. rugsėjo 29 d. Sprendimo *Oleifici Mediterranei prieš EEB*, 26/81, Rink. p. 3057, 16 punktą; 1994 m. rugsėjo 15 d. Sprendimo *KYDEP prieš Tarybą ir Komisiją*, C-146/91, Rink. p. I-4199, 19 punktą ir 2008 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *FIAMM ir kt. prieš Tarybą ir Komisiją*, C-120/06 P ir C-121/06 P, Rink. p. I-6513, 106 punktą).

- 41 Kadangi turi būti tenkinamos visos trys EB 288 straipsnio antroje pastraipoje numatytos atsakomybės atsiradimo sąlygos, to, jog viena iš jų nėra įvykdyta, pakanka ieškiniui dėl žalos atlyginimo atmesti (1999 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *Lucaccioni prieš Komisiją*, C-257/98 P, Rink. p. I-5251, 14 punktas).
- 42 Be to, nėra jokios pareigos institucijos atsakomybės atsiradimo sąlygas nagrinėti nustatyta tvarka (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Lucaccioni prieš Komisiją* 13 punktą).
- 43 Atsižvelgiant į tai, kad buvo atmetas antrasis pagrindas, šis pagrindas apima tik prašymus atlyginti, pirma, turtinę žalą, kurią sudaro *Trubowest* negautas pelnas ir V. Makarov prarastas darbo užmokestis, kurie įvertinti atitinkamai 128 000 eurų ir 63 448,54 euro, ir, antra, V. Makarov patirtą neturtinę žalą, įvertintą 150 000 eurų.
- 44 Skundžiamo sprendimo 134 punkte Pirmosios instancijos teismas padarė išvadą, jog bet kuriuo atveju, t. y. neatsižvelgiant į tai, ar *Trubowest* importuotos prekės patenka į galutinio reglamento taikymo sritį, ir į tai, ar apelianantai padarė klasifikavimo klaidą, negalima pripažinti, kad priežastinis ryšys tarp neteisėtų veiksmų, kuriais kaltinama Taryba ir Komisija, ir nurodytos žalos yra pakankamai tiesioginis.
- 45 Apelianantai per teismo posėdį pabrėžė, kad Pirmosios instancijos teismas neišnagrinėjo teisinės aplinkybės, dėl kurios atsirado žala. Anot jų, priežastinio ryšio klausimas negali būti vertinamas išsamiai nagrinėjant ginčijamo akto, t. y. galutinio reglamento, kuris, jų manymu, yra neteisėtas, teisinės aplinkybes.

- 46 Taryba ir Komisija mano, kad Pirmosios instancijos teismas neturi jokios pareigos spręsti dėl neteisėtumo, kuriuo kaltinama, prieš išnagrinėdamas, ar egzistuoja priežastinis ryšys tarp šio neteisėtumo ir nurodytos žalos.
- 47 Kaip išvados 68 punkte nurodė generalinis advokatas, apeliantai taip ir nepaaiškino, kokią įtaką tai, kad Pirmosios instancijos teismas išnagrinėtų veiksmus, kuriais kaltinamos institucijos, turėtų skundžiamame sprendime atliktam sąlygos, susijusios su priežastiniu ryšiu, vertinimui. Pirmosios instancijos teismas galėjo išnagrinėti priežastinį ryšį darydamas prielaidą, kad, kaip teigia apeliantai, veiksmai, kuriais kaltinama, iš tiesų yra neteisėti, o žala iš tikrųjų buvo padaryta (žr. pagal analogiją minėto Sprendimo *Lucaccioni prieš Komisiją* 12, 15 ir 16 punktus bei 2005 m. balandžio 12 d. Nutarties *DLD Trading Company Import-Export prieš Tarybą*, C-80/04 P, 50 punktą).
- 48 Su priežastiniu ryšiu susijusi sąlyga nepriklauso nuo nagrinėjamų veiksmų neteisėtumo sąlygos nagrinėjant ieškinį dėl žalos atlyginimo pagal EB 288 straipsnio antrą pastraipą. Todėl šioje byloje tai, ar galutiniu reglamentu antidempingo muitai buvo nustatyti neteisėtai, neturi reikšmės nagrinėjant sąlygą, susijusią su priežastiniu ryšiu.
- 49 Taigi Pirmosios instancijos teismas teisingai manė, kad iš pradžių jis gali išnagrinėti priežastinio ryšio tarp veiksmų, kuriais kaltinama Taryba ir Komisija, ir nurodytos žalos klausimą.
- 50 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad pirmojo pagrindo pirmą dalį reikia atmesti kaip nepagrįstą.

Dėl antros dalies

– Šalių argumentai

- 51 Apeliantai teigia, kad Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, jog negalima laikyti, kad buvo pakankamai tiesioginis priežastinis ryšys tarp Bendrijos institucijų neteisėtų veiksmų ir nurodytos žalos, nes jis rėmėsi dviem hipotetiniais atvejais, kurios sudaro nepagrįsti tvirtinimai. Pirmosios instancijos teismas neatsižvelgė į tai, kad apeliantai prašė atlyginti žalą, patirtą nustačius neteisėtus muitus. Jis klaidingai atsižvelgė į hipotetines importuotų prekių klasifikavimo klaidas, kurios nebuvo patikrintos ir kurios tariamai atsirado dėl Vokietijos institucijų ar apeliantų kaltės. Apeliantai mano, kad Pirmosios instancijos teismas klaidingai taikė priežastinio ryšio sąlygą, nes nagrinėjo, ar nutrūko priežastinis ryšys, prieš tai neįvertinęs, ar egzistavo toks tiesioginis ryšys tarp neteisėtų veiksmų ir nurodytos žalos.
- 52 Taryba ir Komisija teigia, jog kadangi niekada nebuvo galutinai nustatyta, ar vamzdžiai ir vamzdeliai, už kuriuos Vokietijos muitinės institucijos reikalavo mokėti antidempingo muitus pagal galutinį reglamentą, patenka į minėto reglamento taikymo sritį, Pirmosios instancijos teismas priežastinį ryšį nagrinėjo abiem atvejais.

– Teisingumo Teismo vertinimas

- 53 Bendrais valstybių narių teisės principais, į kuriuos pateikta nuoroda EB 288 straipsnio antroje pastraipoje, negalima remtis siekiant įrodyti, kad egzistuoja Bendrijos pareiga ištaisyti visas savo institucijų veiksmų žalingas pasekmes, net ir netiesiogines

(šiuo klausimu žr. 1979 m. spalio 4 d. Sprendimo *Dumortier ir kt. prieš Tarybą*, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 ir 45/79, Rink. p. 3091, 21 punktą ir 1992 m. sausio 30 d. Sprendimo *Finsider ir kt. prieš Komisiją*, C-363/88 ir C-364/88, Rink. p. I-359, 25 punktą). EB 288 straipsnio antroje pastraipoje numatyta priežastinio ryšio sąlyga reikalauja pakankamai tiesioginio priežastinio ryšio tarp institucijų veiksmų ir žalos (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Dumortier ir kt. prieš Tarybą* 21 punktą).

54 Be to, reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką apeliacinis skundas, remiantis EB 225 straipsniu ir Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio pirma pastraipa, gali būti grindžiamas tik pagrindais, susijusiais su teisės normų pažeidimu, o ne su faktinių aplinkybių vertinimu (šiuo klausimu, be kita ko, žr. 1991 m. spalio 1 d. Sprendimo *Vidrányi prieš Komisiją*, C-283/90 P, Rink. p. I-4339, 12 punktą ir 1996 m. rugsėjo 17 d. Nutarties *San Marco prieš Komisiją*, C-19/95 P, Rink. p. I-4435, 39 punktą).

55 Apeliantai nepaiškina, kaip nurodytas galutinio reglamento neteisėtumas gali būti susijęs su pakankamai tiesioginio ryšio tarp tariamai patirtos žalos ir nurodytų neteisėtų veiksmų egzistavimu. Šio reglamento teisėtumas neturi jokio ryšio su Pirmosios instancijos teismo nagrinėtų faktinių prielaidų vertinimu, kurį atlikęs jis padarė išvadą, kad priežastinis ryšys buvo nutrūkęs, teisėtumu.

56 Be to, apeliantai teigia, kad Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą, kai skundžiamo sprendimo 134 punkte nusprendė, jog negalima manyti, kad buvo pakankamai tiesioginis priežastinis ryšys tarp institucijų neteisėtų veiksmų ir nurodytos žalos.

- 57 Iš skundžiamo sprendimo matyti, kad Pirmosios instancijos teismas iš pradžių ir bendrai neišnagrinėjo to, ar nurodyta žala būtų atsiradusi, jei institucijos nebūtų atlikusios neteisėtų veiksmų. Šio sprendimo motyvuose didžiausias dėmesys skiriamas priežastinio ryšio tarp šių dviejų elementų nutrūkimo klausimui. Minėto sprendimo 112 ir 113 punktuose nagrinėdamas pirmąją prielaidą Pirmosios instancijos teismas manė, kad priežastinio ryšio buvimo įvertinimas nepriklauso nuo to, ar nesant neteisėtų veiksmų įvykiai būtų pasibaigę kitaip. Taip pat pagal skundžiamo sprendimo 99 ir 102 punktuose cituojamą teismo praktiką veiksmai, kuriais kaltinama, nurodytą žalą turi lemti pakankamai tiesiogiai ir neturi būti nutrūkęs priežastinis ryšys.
- 58 Šiuo atžvilgiu reikia konstatuoti, kad priežastinis ryšys EB 288 straipsnio antros pastraipos prasme įrodytas, kai yra tiesioginis priežasties ir pasekmės ryšys tarp neteisėto atitinkamų institucijų veiksmų ir nurodytos žalos.
- 59 Būtina, kad minėtą žalą iš tikrųjų lemtų veiksmai, kuriais kaltinamos institucijos. Tokį požiūrį patvirtina šio sprendimo 53 punkte priminta nusistovėjusi teismo praktika, pagal kurią net ir tuo atveju, kai institucijos galėjo prisidėti prie žalos, kurią prašoma atlyginti, padarymo, toks prisidėjimas gali būti pernelyg netiesioginis dėl kitiems asmenims, tam tikrais atvejais apelianams, tenkančios atsakomybės.
- 60 Pirma, Pirmosios instancijos teismas teisingai konstatavo, kad jei galutinis reglamentas neapima apelianų importuotų prekių ir todėl jie nepadarė šių prekių klasifikavimo klaidos, reikėtų konstatuoti, jog už apelianų nurodytą žalą atsakingos tik Vokietijos

muitinės institucijos, nes minėtoms prekėms jos taikė antidempingo muitus, nors jos nepateko į galutinio reglamento taikymo sritį.

- 61 Antra, Pirmosios instancijos teismas teisingai konstatavo, kad jei galutinis reglamentas apima apeliančių importuotas prekes ir todėl jie neteisingai klasifikavo šias prekes, reikėtų konstatuoti, jog lemiamą jų nurodytos žalos priežastis yra jų pačių veiksmai, o ne tariamai neteisėti Tarybos ir Komisijos veiksmai. Dėl šios prielaidos Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 100 ir 101 punktuose taip pat teisingai priminė, kad reikia patikrinti, ar nukentėjęs asmuo, esant rizikai, jog žala nebus atlyginta, buvo pakankamai rūpestingas, kad išvengtų žalos ar apribotų jos dydį. Priežastinis ryšys gali nutrūkti dėl nukentėjusio asmens aplaidumo, kai šis aplaidumas yra lemiamą žalos atsiradimo priežastis.
- 62 Apeliantai teigia, jog Pirmosios instancijos teismas neatsižvelgė į tai, kad jie prašė atlyginti žalą, patirtą dėl neteisėtų muitų nustatymo, ir didžiausią dėmesį klaidingai skyrė hipotetinėms importuotų prekių klasifikavimo klaidoms. Apeliančių manymu, svarbu ne tai, ar galutinis reglamentas apima šias prekes. Sumos, kurios buvo sumokėtos kaip antidempingo muitai ir kurios liko Vokietijos muitinės institucijoms pagal apeliančių ir šių institucijų sudarytą taikos sutartį, reiškia, kad muitai turėjo būti mokami pagal reglamentą, dėl kurio teisėtumo yra keliamas klausimas.
- 63 Nagrinėdamas nurodytą žalą, kurią tiesiogiai ar netiesiogiai lėmė antidempingo muitų nustatymas galutiniu reglamentu, Pirmosios instancijos teismas nedaro jokios nuorodos į minėto reglamento teisėtumą ar neteisėtumą. Kiek tai susiję su tuo, ar minėtų muitų nustatymas galutiniu reglamentu tiesiogiai lėmė žalą, kurią tariamai patyrė apeliantai, jis iš eilės išnagrinėjo apeliančių padėtį abiem faktinių prielaidų atvejais,

kuriuos jis išskyrė ir kurie apima visas galimas aplinkybes. Taigi atliekant alternatyvų jų nagrinėjimą buvo padaryta tokia pati išvada.

⁶⁴ Tad apeliantai neįrodė, kad Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, jog nėra pakankamai tiesioginio priežastinio ryšio tarp veiksmų, kuriais kaltinamos institucijos, ir apeliančių nurodytos žalos.

⁶⁵ Šiomis aplinkybėmis pirmąjį pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

⁶⁶ Darytina išvada, kad reikia atmesti visą apeliacinį skundą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

⁶⁷ Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį, taikomą apeliacinėse bylose pagal šio reglamento 118 straipsnį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Kadangi Taryba ir Komisija prašė iš *Trubowest* ir V. Makarov priteisti bylinėjimosi išlaidas, o pastarieji pralaimėjo bylą, jie turi padengti su apeliaciniu procesu susijusias išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

- 1. Atmesti apeliacinį skundą.**
- 2. *Trubowest Handel GmbH* ir V. Makarov padengia bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.